

politiki pridejo na površje in do boljših dohodkov. V ljudovladi je ta nevarnost tem večja, čimbolj je veljava odvisna od popularnosti.

Mirni uradnik, ki deluje v pisarni brez hrupa, ne more v ljudovladi priti na površje. Ljudstvo mora zanj zvedeti, njegovo ime mora biti razglašeno po shodih in v časopisju, z njegovim imenom se morazdružiti nov program, bleščeč, predrzen in originalen — potem ga more šele dvigniti njegova stranka! Tihi učenjak, ki preiskuje pravo svoje domovine, ne more sodelovati pri novih postavah, ako ne stopi na ulico, ako se ne vmeša v dnevne politične boje in z lastnim glasom ne dela reklame za

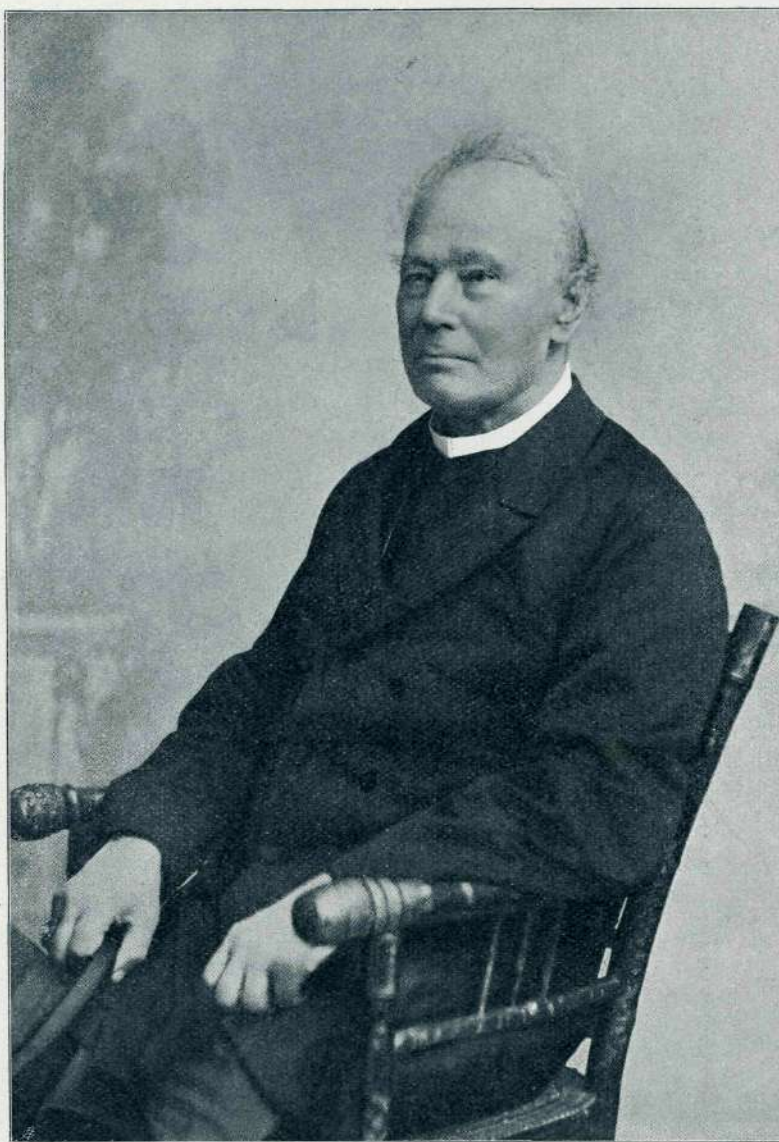
svojo učenost. — Zato se pa ni čuditi, da javnost tako vpliva tudi na značaje ljudi. Francozom se čudimo, da imajo toliko moč, ki so vsak trenotek pripravljeni, da prevzamejo različne javne funkcije, ki zahtevajo mnogo znanja. Mornariški minister pade.

Kdo mu bo naslednik? Tu je časnikar, ki je v izbornih, ognjevitih člankih ožigosal hibe prejšnjega zistema. Kdo bi mogel biti boljši minister kakor on! In čez noč je iz časnikarja postal mornariški minister!

Stranka, ki je bila doslej v manjšini, doseže večino v zbornici.

Strankarski voditelji hočejo zasesti ministrske stolce. Razdelé si portfelje, kakor pride. Danes postane kdo učni minister — slučajno, ker stranka tako hoče! A

on bi bil ravno tako dober tudi za trgovskega ali vojnega ministra! Saj tu ne odločuje osebna strokovnjaška zmožnost, ampak večina, stranka, ljudska volja! Tista stranka pa, ki pride do oblasti, gleda predvsem, da ohrani sebe in ne puusti nasprot-

† Biskup Josip Juraj Strossmayer.

nikom, da bi prišli do veljave. Tako postane vsa državna uprava strankarska, vse postave se razmotrivajo v prvi vrsti s tega stališča, ali so ugodne za večino ali za manjšino. Večina pravi: „Mi smo republika! Kdor nam nasprotuje, je sovražnik republike, je mon-